

یکشنبه 10 تیر 1397 - 17 شوال 1439 - 1 جولای 2018

مرگ "سلطان مسعود میرزا" معروف به "ظلّ السلطان" حاکم ظالم اصفهان (1297 ش)

مرگ "سلطان مسعود میرزا" معروف به "ظلّ السلطان" حاکم ظالم اصفهان (1297 ش)

سلطان مسعود میرزا، فرزند ارشد ناصرالدین شاه قاجار در حدود سال 1228 ش به دنیا آمد. وی سه سال از مظفرالدین شاه بزرگ؛ [رلم&](#) تر بود ولی چون مادرش از خاندان قاجاریه نبود، به ولایتعهدی منصوب نگشت. مسعود میرزا در ابتدا با لقب یمین الدوله، حکومت مازندران و استرآباد و سپس فارس و اصفهان را به عهده گرفت تا این که لقب ظلّ السلطان یعنی سایه پادشاه را اخذ کرد. در زمان حکومتش بر فارس، به خاطر ظلم فراوان، عزل شد ولی مدتی بعد به اصفهان رفت و تا 34 سال بعد با ستم حکمرانی نمود. ظل السلطان قشون مجهز و منظمی پدید آورد و با [رلم&](#) باج؛ [رلم&](#) گیری و اخذ مالیات؛ [رلم&](#) های سنگین از رعیت، ثروتی افسانه؛ [رلم&](#) ای گرد آورد که به اعتراف خودش، برای ده نسل پس از او کافی بود. وی، املاک مردم را با زور و قهر، غصب و تصرف می؛ [رلم&](#) کرد و شورش؛ [رلم&](#) ها را با سنگدلی سرکوب می؛ [رلم&](#) نمود. در حدود سال 1259 ش که به اوج قدرت رسیده بود، به پشتوانه ارتش محلی خود، اوامر حکومت مرکزی را نادیده می؛ [رلم&](#) انگاشت و در سال 1261 به ناصرالدین شاه پیشنهاد کرد که حاضر است در ازای دریافت مقام ولایتعهدی، مبلغ هنگفتی پیشکش نماید. وی اندکی بعد به فکر تصاحب سلطنت افتاد و تا پایان عمر در صدد یافتن آن بود. هرچند که هیچ؛ [رلم&](#) گاه به این آرزوی خویش نرسید. ظل السلطان افزون بر بیست و یک هزار سرباز در اختیار داشت و اصرار می؛ [رلم&](#) کرد تا وزارت جنگ به او واگذار شود. وقتی که خبر مظالم او به گوش ناصرالدین رسید، شاه قاجار درصدد سفر به اصفهان و بررسی اوضاع آنجا برآمد. در این هنگام ظل السلطان بیمناک به تهران آمد و به شاه و درباریان هدایای نفیس تقدیم نمود. با این همه، شاه پس از مدت کوتاهی، با صدور فرمانی، او را از سراسر قلمرو حکومتی غیر از اصفهان برکنار نمود. او در تمام دوران سلطنت مظفرالدین شاه نیز حاکم اصفهان بود و با مشروطه؛ [رلم&](#) خواهان به شدت برخورد می؛ [رلم&](#) کرد. از دیگر کارهای جنون؛ [رلم&](#) آمیز او، تخریب آثار و ابنیه؛ [رلم&](#) های با ارزش دوران صفوی در اصفهان بود تا شاه به این شهر توجهی نداشته باشد و او مطلق العنان آن دیار گردد. مسعود میرزا در اواخر عمر مدتی را در اروپا گذراند تا این که پس از دچار شدن به اختلال حواس، در دهم تیر ماه 1297 ش برابر با 22 رمضان 1336 ق در حدود هفتاد سالگی به کام مرگ افتاد.

رحلت عالم ربانی سید العلماء و المجتهدین آیت الله "سید حسن موسوی بجنوردی" (1354 ش)

سید العلماء و المجتهدین آیت الله میرزا حسن موسوی بجنوردی معروف به سیدآقا بزرگ در سال 1274 ش (1315 ق) در یکی از روستاهای توابع بجنورد در استان خراسان به دنیا آمد و همان جا نشو و نما یافت. وی سپس به مشهد رفت و علوم عقلی و نقلی را نزد استادانی همچون شیخ آقا بزرگ حکیم، میرزا محمد آیت؛ [رلم&](#) الله؛ [رلم&](#) زاده خراسانی و ادیب نیشابوری اول فرا گرفت. پس از آن در 27 سالگی برای استفاده از حوزه علمی نجف رهسپار عراق شد و در محضر عالمان بزرگی همچون سید ابوالحسن اصفهانی، میرزای نایینی و آقا ضیاءالدین عراقی به تکمیل تحصیلات خود پرداخت. سید آقا بزرگ با حافظه شگرف و احاطه گسترده؛ [رلم&](#) ای که بر ادبیات فارسی و عربی، حکمت، کلام، تفسیر، حدیث، فقه و اصول و اغلب رشته؛ [رلم&](#) های معارف اسلامی و فلسفه آن داشت، به زودی به عنوان یکی از برجسته؛ [رلم&](#) ترین مدرسان و مجتهدان حوزه نجف، مشهور گشت، چنان که پس از درگذشت آیت الله بروجردی در سال 1340 ش، مرجعیت عامه او برای شیعیان جهان مسلم شد؛ ولی چون فیلسوفی آزاد و فقیهی آزاداندیش بود، خود را از مرجعیت کنار کشید و با فروتنی و آزادگی خاص خود، به تحقیق، تالیف و تدریس گرایید. آیت الله بجنوردی برای آموزش اجتهاد، روش جدیدی ایجاد کرد که بر پایه آن، یک قاعده فقهی را مطرح می؛ [رلم&](#) نمود و پس از شرح مستندات و تاریخچه شکل؛ [رلم&](#) گیری آن قاعده، آن را با مصادیق خارجی تطبیق می؛ [رلم&](#) داد. این روش در آموزش و پیشرفت فضلا بسیار موثر بوده است. ایشان این روش را در کتاب القواعد الفقہیہ در هفت جلد نگاشت که مهم؛ [رلم&](#) ترین و مفصل؛ [رلم&](#) ترین کتابی است که در قواعد فقهی شیعه نوشته شده است. آیت؛ [رلم&](#) الله بجنوردی در نجف حوزه درسی پر رونقی داشت و با مراکز علمی جهان اسلام از قبیل جامع الازهر مصر نیز در ارتباط بود. از وی آثار دیگری بر جای مانده که قولثافی الحکمة، یکی از بهترین شرح؛ [رلم&](#) ها بر اسفار ملاحدا، مَنتهی الاصول، حاشیه بر عروۃ الوثقی و دَخیرۃ المَعاد از آن جمله؛ [رلم&](#) اند. سرانجام این فقیه برجسته و عالم بزرگ در دهم تیرماه 1354 ش برابر با بیستم جمادی الثانی 1395 ق در هشتاد سالگی در نجف بدرود حیات گفت و در جوار آرامگاه استادش، سید ابوالحسن اصفهانی به خاک سپرده شد.

وقوع غزوه؛ [رلم&](#) ی "خندق" معروف به جنگ احزاب در مدینه(5 ق)

آتش افروزان اصلی نبرد احزاب، یهودیان مدینه بودند که با تحریک قبایل و طوایف قریش از جمله: بنی سلیم، بنی؛ [رلم&](#) اسد، غطفان و...، سپاه متحدی بین 10 هزار تا 24 هزار نفر (بنا به نقل؛ [رلم&](#) های مختلف مورخان) جهت هجوم به مدینه الرسول مهیا نمودند. این سپاه عظیم، شهر مدینه را به مدت یک ماه در محاصره نگه داشتند. مسلمانان

مدینه به فرماندهی پیامبر اسلام(ص) با حفر خندق در دور شهر، از مدینه دفاع کردند. با این که جو سازی منافقان در داخل مدینه به اوج رسیده بود و یهودیان هم پیمان با مسلمانان، پیمان خویش را نقض کردند ولی سپاه سه هزار نفری اسلام، مقاومت سرسختانه‌ی rlm&ای از خود به نمایش گذاشت. سرانجام با کشته شدن "عمرو بن عبدود" شجاع rlm&ترین و قوی rlm&ترین نیروی سپاه دشمن به دست امام علی(ع)، مشرکان، روحیه rlm&ی جنگی خود را از دست داده و پس از مدتی سرگردانی، مفتضحانه شکست را پذیرا شده و به سوی مکه عقب rlm&نشینی نمودند. حمله سپاهیان فرانسه به مصر به فرماندهی ناپلئون بُناپارت (1798م)

در فاصله سال rlm&های 1796 تا 1799م، ناپلئون بُناپارت به عنوان یکی از فرماندهان ارشد ارتش فرانسه با کسب پیروزی rlm&های پی rlm&در پی در جنگ با دشمنان رژیم جدید و توسعه قلمرو حکومت فرانسه، محبوبیت زیادی در میان مردم فرانسه به دست آورد. آخرین عملیات بزرگ نظامی او قبل از به دست گرفتن قدرت، لشکرکشی به مصر بود. ناپلئون در بهار سال 1798م، در راس 38 هزار سرباز فرانسوی با 330 کشتی و ناو به طرف مصر حرکت کرد. هدف اصلی او از این لشکرکشی، قطع ارتباط انگلیس با مستعمره rlm&اش یعنی هندوستان بود. نیروهای فرانسه در روز اول ژوئیه سال 1798م در سواحل مصر پیاده شدند و فردای همان روز اسکندریه را به تصرف خود درآوردند. در پی آن، قاهره نیز در 23 ژوئیه به تصرف فرانسویان درآمد. در حالی که ناپلئون مشغول ایجاد يك ستاد فرماندهی در نزدیکی اهرام مصر بود، با نیروهای انگلیسی درگیر شد که بر اثر غافل rlm&گیری، قسمت اعظم ناوگان جنگی خود را از دست داد. ناپلئون باقی rlm&مانده سال 1798 و نیمه اول سال 1799م، به توسعه متصرفات خود در مصر و سواحل شرقی مدیترانه ادامه داد و تا سوریه پیش رفت، ولی با از دست دادن قسمت زیادی از نیروی دریایی خود عملاً در محاصره ناوگان جنگی انگلیس، قرار گرفت. از آن طرف، حکومت هیأت مدیره در پاریس هم که غرق در فساد و گرفتاری rlm&های داخلی خود بود، نمی rlm&توانست کمکی به ناپلئون برساند. ناپلئون سرانجام تصمیم گرفت به فرانسه باز گردد تا اینکه در اواخر ماه اوت سال 1799م، پس از شکستن خط محاصره ناوگان جنگی انگلیس راهی فرانسه شد و بدون کسب نتیجه مهمی، دست از این جنگ کشید. (1867)

کانادا در اواخر قرن پانزدهم میلادی کشف شد و از آن زمان به مدت بیش از دو قرن، انگلیس و فرانسه برای تصاحب سرزمین rlm&های افزون rlm&تر، مشغول رقابت در این سرزمین پهناور بودند. این رقابت منجر به جنگ rlm&هایی میان دو کشور استعمار گر شد که از 1689م نزدیک به 75 سال طول کشید و در نهایت به شکست فرانسه منجر گردید. از اوایل قرن نوزدهم، به تدریج مبارزه آزادی خواهان برای استقلال کانادا آغاز شد تا آن که در اول ژوئیه 1867م، این استقلال با حکومت فرمانداری کل در کانادا، تحقق یافت. این وضعیت بر اساس قانون امریکای شمالی بریتانیا حاصل گردید. بر اساس این قانون، اختیارات هیأت rlm&های مقننه محلی مشخص گردید و اختیار اصلاح و الحاق مواد اضافی به صورت اسمی در دست پارلمان انگلستان قرار گرفت، اما عملاً به تقاضای پارلمان کانادا صورت می rlm&پذیرفت. هم rlm&چنین دو زبان فرانسه و انگلیسی در پارلمان و دادگاه rlm&ها رسمیت یافت. چهار ایالت کانادا نیز به صورت يك کشور مستقل درآمد و عضوی از جامعه مشترک المنافع انگلستان محسوب گردید. کشور کانادا نزدیک به 10 میلیون کیلومتر مربع مساحت دارد و از این لحاظ دومین کشور جهان است. کانادا در میان سه اقیانوس آرام، اطلس و منجمد شمالی قرار گرفته است و تنها با کشور امریکا مرز خشکی دارد. جمعیت آن بیش از 31 میلیون نفر بوده و پایتخت آن شهر اوتاوا می rlm&باشد. از شهرهای مهم کانادا تورنتو، مونترئال و کیک است. اکثریت قریب به اتفاق مردم کانادا مسیحی بوده و عمدتاً پیرو مذهب کاتولیک هستند. زبان رسمی و ملیت مردم کانادا انگلیسی و فرانسوی، و نژاد آنها سفید است. واحد پول این کشور دلار کانادا می rlm&باشد. پیش rlm&بینی می rlm&شود تا سال 2025م جمعیت کانادا بیش از 5/37 میلیون نفر گردد. کانادا از کشورهای وابسته به امپراتوری انگلیس بوده و ملکه انگلستان رئیس کشور به شمار می rlm&آید.